

część

I.

Spółki handlowe – przepisy ogólne

Przepisy wspólne

[art. 1–7¹ KSH]

Omawiany dział określa przedmiot KSH. Wskazuje zagadnienia wspólne dla wszystkich typów spółek handlowych (zarówno osobowych, jak i kapitałowych) oraz zawiera ustawowe definicje.

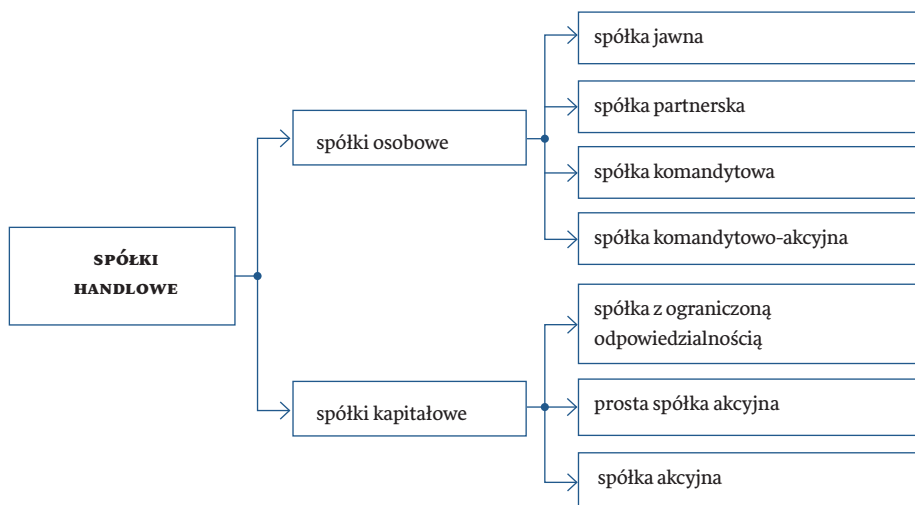
Zakres regulacji

Kodeks spółek handlowych reguluje tworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział i przekształcanie spółek handlowych. W sprawach wymienionych powyżej, a nieuregulowanych w KSH **stosuje się przepisy KC**. Jeżeli wymaga tego właściwość (natura) stosunku prawnego spółki handlowej, przepisy KC stosuje się odpowiednio.

Definicje ustawowe

Przez umowę spółki handlowej wspólnicy albo akcjonariusze zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu **przez wniesienie wkładów** oraz, jeżeli umowa albo statut spółki tak stanowi, przez współdziałanie w inny określony sposób.

1. Spółka handlowa

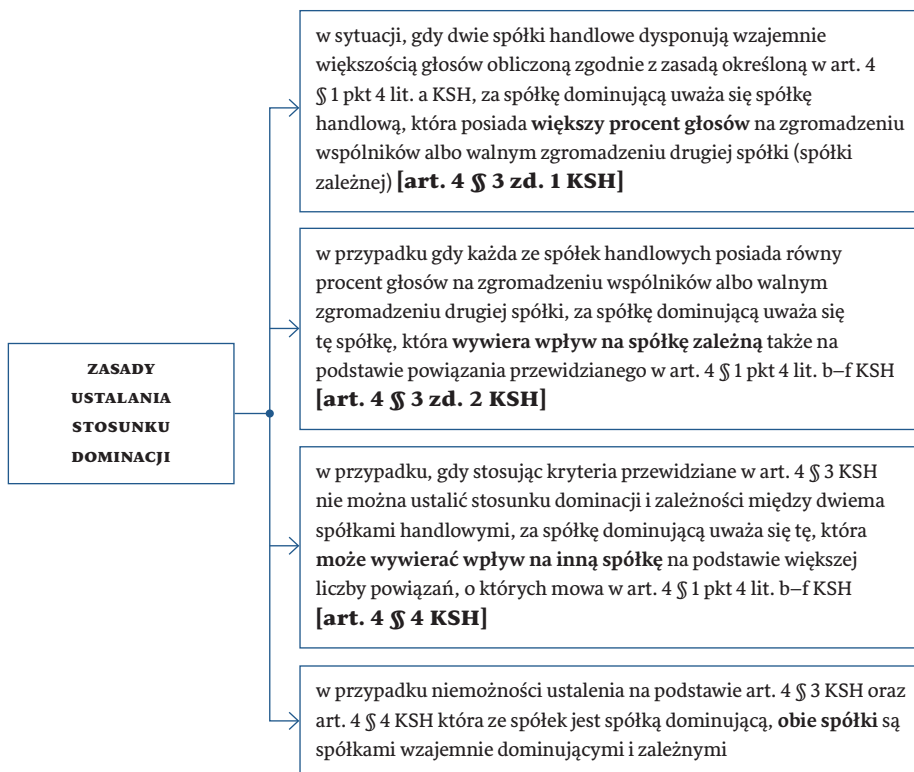
2. Spółka jednoosobowa

To spółka kapitałowa, której wszystkie udziały albo akcje należą do jednego wspólnika albo akcjonariusza.

3. Spółka dominująca

SPÓŁKA DOMINUJĄCA TO SPÓŁKA HANDLOWA W PRZYPADKU, GDY

- dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej (spółki zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. a KSH]**, lub
- jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. b KSH]**, lub
- jest uprawniona do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej), także na podstawie porozumień z innymi osobami **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. c KSH]**, lub
- członkowie jej zarządu stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej spółki kapitałowej (spółki zależnej) albo spółdzielni (spółdzielni zależnej) **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. d KSH]**, lub
- dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. e KSH]**, lub
- wywiera decydujący wpływ na działalność spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, w szczególności przez zawarcie między spółką dominującą a spółką zależną umowy przewidującej zarządzanie spółką zależną lub przekazywanie zysku przez taką spółkę **[art. 4 § 1 pkt 4 lit. f KSH]**

4. Spółka powiązana

Jest to spółka kapitałowa, w której inna spółka handlowa albo spółdzielnia dysponuje bezpośrednio lub pośrednio **co najmniej 20% głosów** na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik lub użytkownik, albo na podstawie porozumień z innymi osobami, lub która posiada bezpośrednio co najmniej 20% udziałów albo akcji w innej spółce kapitałowej.

5. Grupa spółek

Oznacza spółkę dominującą i spółkę albo spółki zależne, będące spółkami kapitałowymi, kierujące się zgodnie z uchwałą o uczestnictwie w grupie spółek wspólną strategią w celu realizacji wspólnego interesu (**interes**

grupy spółek), uzasadniającą sprawowanie przez spółkę dominującą jednolitego kierownictwa nad spółką zależną albo spółkami zależnymi.

6. Spółka publiczna

Zgodnie z art. 4 pkt 20 OfertaPublU, przez spółkę publiczną należy rozumieć spółkę, w której co najmniej jedna akcja jest dopuszczona do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzona do obrotu w alternatywnym systemie obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Instytucja finansowa

Instytucja finansowa to bank, fundusz inwestycyjny, towarzystwo funduszy inwestycyjnych lub alternatywna spółka inwestycyjna zarządzana przez zarządzającego ASI w rozumieniu przepisów ustawy z 27.5.2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1034 ze zm.), prowadzące działalność na podstawie zezwolenia oraz takiego zarządzającego, zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, towarzystwo emerytalne, fundusz emerytalny lub dom maklerski, mające siedzibę w RP albo w państwie należącym do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

8. Rejestr

Rejestr przedsiębiorców to jeden z trzech rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego. Wpisywane są do niego następujące podmioty:

- spółki jawne;
- europejskie zgrupowania interesów gospodarczych;
- spółki partnerskie;
- spółki komandytowe;
- spółki komandytowo-akcyjne;
- spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- proste spółki akcyjne;
- spółki akcyjne;
- spółki europejskie;
- spółdzielnie;

- spółdzielnie europejskie;
- przedsiębiorstwa państwowe;
- instytuty badawcze i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz;
- towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych;
- towarzystwa reasekuracji wzajemnej;
- inne osoby prawne, jeżeli wykonują działalność gospodarczą i podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (tzw. rejestr podmiotów *non profit*);
- oddziały przedsiębiorców zagranicznych działających na terytorium RP;
- główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń;
- główne oddziały zagranicznych zakładów reasekuracji;
- instytucje gospodarki budżetowej.

9. Głosy

Głosy „za”, „przeciw” lub „wstrzymujące się” oddane podczas głosowania w sposób zgodny z ustawą, umową albo statutem spółki.

10. Bezwzględna większość głosów

Więcej niż połowa głosów oddanych.

11. Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe w rozumieniu przepisów RachunkU.

12. Wzorzec umowy

Wzorzec umowy spółki udostępniony w systemie teleinformatycznym.

13. Postanowienia zmienne umowy

Postanowienia umowy spółki zawartej przy wykorzystaniu wzorca umowy, które zgodnie ze wzorcem mogą być modyfikowane przez wybór odpowiednich wariantów poszczególnych postanowień albo przez wprowadzenie odpowiednich danych w określone pola wzorca, umożliwiające ich wprowadzenie.

14. Spółka, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy

Kategoria ta nie obejmuje spółki utworzonej przy wykorzystaniu wzorca, której umowa została zmieniona w inny sposób niż przy wykorzystaniu wzorca. Obecnie w ten sposób mogą zostać utworzone:

- spółka jawna;
- spółka komandytowa;
- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;
- prosta spółka akcyjna.

15. Doradca akcjonariusza do spraw głosowania

Osoba prawna, która zawodowo i na zasadach komercyjnych zajmuje się analizowaniem informacji ujawnianych przez spółki publiczne lub pochodzących od spółek publicznych w celu ułatwienia akcjonariuszom tych spółek podejmowania decyzji dotyczących głosowania, przez przedstawianie badań, porad lub rekomendacji dotyczących głosowania związanych z wykonywaniem prawa głosu.

16. Umowa spółki

Przez umowę spółki należy rozumieć także akt założycielski sporządzony przez jedynego wspólnika albo akcjonariusza spółki kapitałowej.

17. Odpowiednie stosowanie przepisów o zarządzie lub członku zarządu spółki

Ilekroć w KSH, z wyłączeniem przepisów ogólnych o organach i zarządzie prostej spółki akcyjnej (art. 300⁵²–300⁶⁷ KSH) albo odrębnej ustawie mowa jest o zarządzie lub członku zarządu spółki, w przypadku prostej spółki akcyjnej, w której powołano radę dyrektorów, należy przez to rozumieć, odpowiednio, radę dyrektorów lub dyrektora.

18. Udział akcjonariusza w kapitale zakładowym prostej spółki akcyjnej

W przypadku prostej spółki akcyjnej przez udział akcjonariusza w kapitale zakładowym spółki należy rozumieć stosunek liczby akcji przysługujących temu akcjonariuszowi do liczby wszystkich akcji wyemitowanych w tej spółce.

19. Wpis zmiany wysokości kapitału zakładowego prostej spółki akcyjnej do rejestru

W przypadku prostej spółki akcyjnej przez wpis zmiany wysokości kapitału zakładowego do rejestru należy rozumieć wpis zmiany liczby akcji do rejestru.

ROZDZIAŁ

III.

Ogłoszenia

Dokumenty i informacje o spółce kapitałowej oraz spółce komandytowo-akcyjnej wymagają ogłoszenia lub złożenia dokumentu lub informacji **do sądu rejestrowego**, z uwzględnieniem przepisów KRSU. Ogłoszeniu podlegają również informacje o osiągnięciu lub utracie przez spółkę handlową pozycji dominującej w spółce akcyjnej. Statut może przewidywać, że zamiast ogłoszenia wystarczy **zawiadomić** wszystkich akcjonariuszy **listami poleconymi** albo na adresy do doręczeń elektronicznych, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z 18.11.2020 r. o doręczeniach elektronicznych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1045 ze zm.). **[art. 5 § 1 i 2 KSH]**

Wymagane przez prawo ogłoszenia pochodzące od spółki są publikowane w MSiG, chyba że przepisy KSH stanowią inaczej. Umowa spółki albo statut może nałożyć obowiązek ogłoszenia również w inny sposób. Złożenie przez spółkę wniosku o ogłoszenie w MSiG o osiągnięciu lub utracie przez spółkę handlową pozycji dominującej w spółce akcyjnej powinno być dokonane **w terminie 2 tygodni** od tego zdarzenia, chyba że przepisy KSH stanowią inaczej. **[art. 5 § 3 i 4 KSH]**

Spółka akcyjna i spółka komandytowo-akcyjna prowadzą własne strony internetowe i zamieszczają także na tych stronach, w miejscach wydzielonych na komunikację z akcjonariuszami, wymagane przez prawo lub ich statuty ogłoszenia pochodzące od spółek. **[art. 5 § 5 KSH]**

ROZDZIAŁ

IV. Stosunki dominacji i zależności

UWAGA! *Spółka dominująca ma obowiązek zawiadomić spółkę kapitałową zależną o powstaniu stosunku dominacji w terminie 2 tygodni od dnia powstania tego stosunku, pod rygorem zawieszenia wykonywania prawa głosu z akcji albo udziałów spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej. **[art. 6 § 1 KSH]***

Nabycie lub wykonywanie praw z akcji albo udziałów przez spółkę albo spółdzielnię zależną uważa się za nabycie albo wykonywanie praw przez spółkę dominującą. Uchwała zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia, powzięta z naruszeniem określonego wyżej obowiązku, jest nieważna, chyba że spełnia wymogi kworum oraz większości głosów bez uwzględnienia głosów nieważnych. **[art. 6 § 2 i 3 KSH]**

**PRAWA I OBOWIĄZKI WSPÓLNIKÓW (AKCJONARIUSZY)
I CZŁONKÓW ORGANÓW SPÓŁKI KAPITAŁOWEJ**

- akcjonariusz, wspólnik, członek zarządu albo rady nadzorczej spółki kapitałowej może żądać, aby spółka handlowa, która jest wspólnikiem albo akcjonariuszem w tej spółce, **udzieliła informacji**, czy pozostaje ona w stosunku dominacji lub zależności wobec określonej spółki handlowej albo spółdzielni będącej wspólnikiem albo akcjonariuszem w tej samej spółce kapitałowej [**art. 6 § 4 zd. 1 KSH**]
- uprawniony może żądać również **ujawnienia liczby akcji lub głosów albo liczby udziałów** lub głosów, jakie spółka handlowa posiada w spółce kapitałowej, o której mowa powyżej, w tym także jako zastawnik, użytkownik lub na podstawie porozumień z innymi osobami [**art. 6 § 4 zd. 2 KSH**]
- żądanie udzielenia informacji oraz odpowiedzi powinno być złożone **na piśmie** [**art. 6 § 4 zd. 3 KSH**]

- odpowiedzi na pytania należy udzielić uprawnionemu oraz właściwej spółce kapitałowej **w terminie 10 dni** od dnia otrzymania żądania [**art. 6 § 5 zd. 1 KSH**]
- jeżeli żądanie udzielenia odpowiedzi doszło do adresata później niż na 2 tygodnie przed dniem, na który zwołano zgromadzenie wspólników albo walne zgromadzenie, **bieg terminu** do jej udzielenia rozpoczyna się w dniu następującym po dniu, w którym zakończyło się zgromadzenie wspólników albo walne zgromadzenie [**art. 6 § 5 zd. 2 KSH**]
- od dnia rozpoczęcia biegu terminu udzielenia odpowiedzi do dnia jej udzielenia zobowiązana spółka handlowa **nie może wykonywać praw z akcji albo udziałów w spółce kapitałowej**, w której jest wspólnikiem albo akcjonariuszem [**art. 6 § 5 zd. 3 KSH**]

Powołane zasady (za wyjątkiem sankcji nieważności uchwały zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia powyższych w warunkach, o których mowa powyżej) stosuje się odpowiednio **w razie ustania stosunku zależności**. Obowiązki te spoczywają na spółce, która przestała być spółką dominującą. Powyższe reguły nie naruszają przepisów odrębnych ustaw dotyczących obowiązku zawiadomienia o nabyciu akcji, udziałów lub o uzyskaniu pozycji dominującej w spółce handlowej albo spółdzielni.

W razie **zbiegu przepisów**, które nie mogą być stosowane łącznie, stosuje się przepisy tej ustawy, która przewiduje surowsze obowiązki lub sankcje. **[art. 6 § 6 i 7 KSH]**

ROZDZIAŁ

V.

Zawarcie umowy spółki lub dokonanie innych czynności przy wykorzystaniu wzorca udostępnionego w systemie teleinformatycznym

Jeżeli przepis KSH tak stanowi, zawarcie umowy spółki lub wykonanie innej czynności dotyczącej spółki może nastąpić także przy wykorzystaniu wzorca umowy lub innych wzorców udostępnionych w systemie teleinformatycznym. **[art. 7¹ KSH]** Czynności te są wykonywane w systemie teleinformatycznym za pośrednictwem konta, o którym mowa w art. 53d ustawy z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 334 ze zm.). **[art. 7¹ § 2 KSH]**

Pytania kontrolne Nr 1

1. Spółką prawa handlowego nie jest:
 - a) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - b) spółka jawna,
 - c) spółka cywilna.
2. Spółką powiazaną:
 - a) może być każda spółka osobowa,
 - b) jest spółka kapitałowa, w której wyłącznie inna spółka kapitałowa albo spółdzielnia dysponuje bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu,

- c) jest spółka kapitałowa, w której inna spółka handlowa albo spółdzielnia dysponuje bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20% głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu.

3. Przy wykorzystaniu wzorca umowy może zostać utworzona:

- a) spółka akcyjna,
- b) spółka komandytowa,
- c) spółka komandytowo-akcyjna.

4. Co do zasady, wymagane przez prawo ogłoszenia pochodzące od spółki publikowane są:

- a) w prasie lokalnej,
- b) w MSiG,
- c) w Monitorze Polskim.

5. Akcjonariusz spółki kapitałowej może żądać, aby spółka handlowa, która jest wspólnikiem albo akcjonariuszem w tej spółce, udzieliła informacji, czy pozostaje ona w stosunku dominacji lub zależności wobec określonej spółki handlowej albo spółdzielni będącej wspólnikiem albo akcjonariuszem w tej samej spółce kapitałowej. Spółka winna udzielić odpowiedzi w terminie:

- a) 7 dni od dnia otrzymania żądania,
- b) niezwłocznie,
- c) 10 dni od dnia otrzymania żądania.

Spółki osobowe

[art. 8–10¹ KSH]

Dział ten odnosi się do przepisów ogólnych dotyczących spółek osobowych, w szczególności do: ich zdolności prawnej, trybu zmiany umowy spółki, a także dopuszczalności przeniesienia ogółu praw i obowiązków przez wspólnika spółki osobowej.

I. Zdolność prawna

UWAGA! *Spółka osobowa posiada zdolność prawną: może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana. Prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą. [art. 8 KSH]*

Spółki osobowe mogą w pełnym zakresie uczestniczyć w obrocie gospodarczym, będąc podmiotami stosunków prawnych. Posiadają odrębną od wspólników strukturę (wyodrębnienie organizacyjne i majątkowe). Mogą zaciągać zobowiązania bezpośrednio na rachunek spółki. Ponadto przepisy KSH przyznają tym spółkom **zdolność sądową**, co umożliwia im występowanie w charakterze strony postępowania.

II. Zmiana umowy spółki

Zmiana postanowień umowy spółki osobowej wymaga **zgody wszystkich wspólników**, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. [art. 9 KSH] Wspólnicy mogą przyjąć inne zasady podejmowania uchwał (np. większością